

Rövidítések

AAA	hasi (abdominalis) aorta aneurysma	AVA	aortic valve area
ABPM	ambuláns vérnyomás-monitorozás (ambulatory blood pressure monitoring)	AVNRT	atrioventricularis nodalis reentry tachycardia
ACBG	bypass műtét	AVRT	járolékos köteg mediálta tachycardia (atrioventricularis reentry tachycardia)
ACBG	aorto-coronariás bypass garft műtét (az irodalomban használják még CABG-ként is)	AVSD	pitvar-kamrai sövény hiány
ACE	angiotenzinkonvertáló enzim	BAV	ballonos aorta-valvuloplastica
ACEI	angiotenzinkonvertáló enzim inhibitor	BB	béta-receptor-blokkoló
ACHD	adult congenital heart disease	BEVAR	Branched Endo Vascular Aneurysm Reconstruction
ACLA	antikardiolipin antitestek (ACLA)	BI	bioinformatika
ACTH	adrenokortikotrop hormon	BiPAP	kétszintű pozitív légúti nyomás (bilevel positive airway pressure)
ACS	akut coronaria szindróma	BiVAD	kétkamrás keringéstámogató eszköz (biventricle assist device)
AD	aortadissectio	BLS	alapszintű újraélesztés (Basic Life Support)
ADP	adenozin-difoszfát	BMD	Becker-izomdystrophia
AED	félaautomata defibrillátor	BMPR2	bone morphogenic protein receptor 2
AED-PAD	Automata extern defibrillátor – Public Access Defibrillation	BMS	fémstent (bare metal stent)
AH idő	az alsó pitvari depolarizációtól a His-köteggig eltelt idő	BNP	agyi (brain / B-típusú) natriureticus peptid
AHI	apnoe/hypopnoe index	BNS	fémstent (bare metal stent)
ALARA	As Low as Reasonably Achievable	BOT	basal insulin supplemented oral therapy
ALCAPA	Anomalous Left Coronary Artery arising from the Pulmonary Artery (szindróma)	BrS	Brugada-szindróma
ALI	akut végtag-ischemia (acute limb ischaemia)	bSSFP	balanced steady state free precession
ALK1	aktív receptor-like kináz 1	BTSzB	bal Tawara-szár blokk (a jobbnál JTSzB)
ALS	emelt szintű újraélesztés (Advanced Life Support)	BVS	felszívódó érprotézis (biovascular scaffold)
AM	akut marginalis (Acute Marginal)	CABG	coronariabypass graft (coronary artery bypass grafting)
AMI	akut myocardialis infarctus	CAD	coronaria artéria betegség (coronary artery disease)
AP	akciós potenciál	CAN	cardiovascularis autonóm neuropathia
APC	aktivált protein C	CARE-HF	The Effect of Cardiac Resynchronization on Morbidity and Mortality in Heart Failure
APS	antifoszfolipid szindróma	CAV	cardialis allograft vasculopathia
ARA	aldoszteronreceptor-antagonista	CB	vágóballon (cutting ballon)
ARB	angiotenzinreceptor-antagonista	CCB	kalciumcsatorna-blokkolók
ARC	Academic Research Consortium	CD4+	cluster of differentiation 4
ARL	akut rheumás láz	CDT	catheter driven thrombolysis
ARVC	arrhythmogen jobb kamrai cardiomyopathia	CEAP	Clinical, Etiology, Anatomy, Pathology
ARVD	arrhythmogen jobb kamrai dysplasia	CETP	cholesterin ester transfer protein
ASD	pitvari sövény hiány (atrial septum defectus)	CF	coronariaáramlás (coronary flow)
ASH	aszimmetrikus septumhypertrophia	CFR	coronaria flow reserv
ASV	adaptív servoventiláció	CIN	kontrasztanyag indukálta nephropathia
ATP	antitachycardia ingerlés	CIRC	Ca ²⁺ -indukált Ca ²⁺ -felszabadulás
AV	atrioventricularis		

XXXIV Rövidítések

CK	kreatin-kináz	DC	direct current
CLTI	Chronic Limb-Threatening Ischaemia	DCD	Donatio after Cariat Death
CM	cardiomyopathia	DCM	dilatatív cardiomyopathia
CMPN	krónikus mieloproliferatív neoplasiák	dcSSc	diffúz cutan szisztémás sclerosis
CMR	szív mágneses rezonancia	DEB	gyógyszerrel bevont ballon (drug eluting balloon)
CMRI	cardiovascularis mágneses rezonanciás vizsgálat	DES	gyógyszerkibocsátó stent (drug eluting stent)
CMV	cytomegalovirus	DIU	tiazid típusú és tiazidszerű diuretikumok
CO	nitrogén-monoxid	DLP	dózishossz-szorzat (dose length product)
coCPR	csak mellkaskompresszió (chest compression only CPR)	DM	diabetes mellitus
COMPANION	Cardiac-Resynchronization Therapy with or without an Implantable Defibrillator in Advanced Chronic Heart Failure	DMD	Duchenne-izomdystrophia
COPD	krónikus obstruktív tüdőbetegség	DMR	degeneratív mitralis regurgitáció
CP	glikoprotein	DOAC	direct oral anticoagulants
CPAP	folyamatos pozitív légúti nyomás (continuous positive airway pressure)	DORV	kettős kiáramlású jobb kamra
CPET	cardiopulmonalis terheléses vizsgálat	DPP4	dipeptidil-peptidáz-4
CPFE	kombinált tüdőfibrosis emphysema szindróma	DT	decelerációs idő
CPR	cardiopulmonalis resuscitatio	DVI	Doppler-sebesség-index
CPVT	katecholaminerg polimorf kamrai tachycardia	EAD	korai utódepolarizáció (early afterdepolarization)
CRT	cardialis reszinkronizációs terápia (Cardiac Resynchronization Therapy)	ECLS	extracorporealis life support
CRT-D	reszinkronizációs terápiával kombinált defibrillátor (Cardiac Resynchronization Therapy with Defibrillator function)	ECMO	extracorporealis membránoxigenátor (extracorporeal life support – ECLS)
CRT-P	cardialis reszinkronizációs pacemaker (Cardiac Resynchronization Therapy with Pacemaker function)	eCPR	ECMO kezelés a feltalálás helyszínén
CT	komputertomográfia	ECV	elektromos cardioversio
CTD	szisztémás autoimmun kórképek	ED	erectilis diszfunkció
CTDI	CT-dózis-index	EDCF	endothelium-derived contraction factor
CTEPH	krónikus thromboemboliás pulmonalis hypertonia	EDD	végdiastolés átmérő (End Diastolic Diameter)
cTGA	korrigált nagyér-transzpozíció	EDRF	endothelium-derived relaxing factor
CTI	cardiothoracicus index	EDV	end-diastolic volume
CTO	koszorúér teljes, krónikus elzáródása (chronic total occlusion)	EER	egészségügyi ellátó rendszer
CVD	agy intracranialis vascularis megbetegedései (cerebrovascular disease)	EF	ejekciós frakció
CVP	centrális vénás nyomás	EFV	elektrofiziológiai vizsgálat
CW	folyamatos hullámú Doppler-módszer	eGFR	becsült glomerulus filtrációs ráta
CX	körbefutó coronaria ág (A. circumflexa-CX)	EKG	elektrokardiogram
CS	cardialis sarcoidosis	EMB	endomyocardialis biopsia
CSA	cross sectional area	EMS	mentőszolgálat (Emergency Medical Services)
CCS	Kanadai Kardiológus Társaság (Canadian Cardiac Society)	eNOS	endothelialis NO-szintáz
D	diagonalis	EPS	elektrofiziológiai vizsgálat
DAD	késői utódepolarizáció (delayed afterdepolarization)	ERA	endotelinreceptor-antagonisták
DAP	ductus arteriosus persistens (angol rövidítés PDA)	ERI	elective replacement indication
DAPT	kombinált vérlemezkegátló kezelés (dual antiplatelet therapy)	ERO	regurgitációs szájadék
DASH	Dietary Approaches to Stop Hypertension	ES	extrasystole
DBD	Donation after Brain Death	ESC	Európai Kardiológus Társaság (European Society of Cardiology)
DBMS	adatbáziskezelő (Database Management System)	ESD	végsystolés átmérő (end-systolic diameter)
		ESS	Epworth álmosági skála (Epworth Sleepiness Scale)
		ESV	végsystolés térfogat (end-systolic volume)
		ET	essentialis thrombocytaemia
		EVAR	Endo Vascular Aneurysm Repair
		EVSZ	Egészségügyi Világszervezet
		FA	fibroatheroma
		FBI	fast, broad, irregular (gyors, széles, irreguláris) (tachycardia)
		FDG	18F-fluorodeoxiglükóz
		FD-OCT	frequency-domain OCT
		FEV1	főszírozott kilégzési másodperc térfogat
		FEVAR	Fenestrated Endo Vascular Aneurysm Reconstruction

FFA	szabad zsírsav (free fatty acid)	IGF1	inzulinszerű növekedési faktor-1
FFR	frakcionális flow rezerv (fractional flow reserve)	IGT	csökkent glükóztolerancia (impaired glucose tolerance)
FMC	első egészségügyi ellátó (First Medical Contact)	ILD	intersticiális tüdőbetegségek
FMR	funkcionális mitralis regurgitáció	ILVT	idiopathiás bal kamrai tachycardia
FS	fractional shortening	IMA	arteria mammaria interna (internal mammary artery)
GAD	glutamyl-acid decarboxylase	INR	international normalized ratio
GAG	glükózaminoglikánok	IR	inzulinrezisztencia
GAS	A-csoportú (group A) Streptococcus	IRA	myocardialis infarctus esetén a szívizomnecrosist okozó coronariaocclusio (infarct related artery)
GBDS	Global Burden of Disease Study		
GCS	Glasgow Coma Score		
GDF-15	növekedési differenciálódási faktor-15	IS	ischaemiás stroke
GFR	glomerulusfiltrációs ráta	ISR	in-stent restenosis
GH	növekedési hormon	IST	inadekvát (indokolatlan/ inappropriate)
GIST	gastrointestinalis stroma tumor		
GL3	globotriaozilceramid	ISzB	ischaemiás szívbetegség
GLP1	glukagonszerű peptid-1	IVC	vena cava inferior
GLP1 RA	GLP1-receptor-agonista	IVP	interventricularis posterior
GLS	globális longitudinális strain	IVUS	intravasculáris ultrahang
GP	glikoprotein	IVUS	intravasculáris ultrahang (intravascular ultrasound)
GRK5	G-proteinhez kötött receptor-kináz-5	IVUS	intravasculáris ultrahangvizsgálat
GUCH	grown-up congenital heart	JK	járulékos kötegek
HACEK	Haemophilus, Actinobacillus, Cardiobacterium, Eikenella, Kingella	JTSzB	jobb Tawara-szár blokk
HCM	hypertrophiás cardiomyopathia	KE	cardiovascularis epidemiológia
HCN	hiperpolarizáció-aktivált ciklikus nukleotid	KVA	K-vitamin-antagonista
HD	Hodgkin-betegség	KVB	cardiovascularis rendszer betegségei
HDL	high density lipoprotein (magas denzitású lipoprotein)	KVE	krónikus vénás elégtelenség
HF	szívégtelenség	LA	lupus antikoaguláns
HF	szívégtelenségben (heart failure)	LAAC	bal pitvari fülcse zárása (left atrial appendage closure)
h-FABP	szívspecifikus zsírsav kötő fehérje	LAD	bal elülső leszálló koszorúér (left anterior descendens coronary), latinul: ramus descendens anterior (RDA)
HFmEF	szívégtelenség (HF) mid-ranged (m) ejekciós frakcióval (EF)		
HFpEF	szívégtelenség (HF) preseved (p) ejekciós frakcióval (EF)	LADA	latent autoimmun diabetes in the adult
HFrEF	szívégtelenség (HF) reduced (r) ejekciós frakcióval (EF)	LAVA	local abnormal ventricular activity
hiPS-sejtek	humán indukált pluripotens őssejtek	LCO	alacsony perctérfogat szindróma (low cardiac output)
HIT	heparin indukálta thrombocytopenia-1 és -2	lcSSc	limitált cutan szisztémás sclerosis
HLHS	hypoplasiás balszívél-szindróma	LCx	Left Circumflex
HNDC	hipokinetikus nem-dilatált cardiomyopathia (hypokinetic non-dilated cardiomyopathy)	LDH	laktát-dehidrogenáz
HRA	high right atrium	LDL	alacsony denzitású lipoprotein (low density lipoprotein)
hsCRP	high-sensitive CRP	LDL-C	LDL-koleszterin
hsTnT	high sensitivity troponin T	LDL-R	LDL-receptor
HSzH	hirtelen szívhalál	LEAD	Lower-Extremity Artery Disease
HTX	szívátültetés	LFLG	low-flow, low-gradient
HU	high urgent	LGE	késői kontrasztanyag-halmozás (late gadolinium enhancement)
HV idő	His-kötegtől a kamrai depolarizációig eltelt idő	LM	bal közös törzs (left main stem)
IABP	intraaorticus ballonpumpa	LMWH	alacsony molekulásúlyú heparin (Low Molecular Weight Heparin)
ICD	implantábilis cardioverter defibrillátor	LQTS	hosszú QT szindróma
ICE	intracardialis ultrahangvizsgálat	LVAD	bal kamrai keringéstámogató eszköz (left ventricle assist device)
IDL	közepes denzitású lipoprotein (intermediate density lipoprotein)	LVEF	bal kamrai ejekciós frakció
IE	infektív endocarditis	LVNC	bal kamrai non-compactatio
IFG	emelkedett éhomi vércukorszint (impaired fasting glucose)	LVOTT	idiopathiás bal kamra kiáramlási tachycardia
iFR	instantaneous wave-free ratio or instant flow reserve		

XXXVI Rövidítések

MADIT-CRT	Multicenter Automatic Defibrillator Implantation Trial-CRT	OGT	orális glükóztolerancia (oral glucose tolerance)
MAOI	monoamin-oxidáz-bénítók	OM	obtuse marginalisok (obtuse marginal)
MAPCA	major aorticopulmonalis collateral	OMBT	obstruktív műbillentyű-diszfunkció
MAPSE	mitral anular plane systolic excursion	OPCAB	koszorúérműtét szívmotor nélkül (Off-Pump Coronary Artery Bypass)
MBIE	balszívél-műbillentyű infektív endocarditis	OSAHS	obstruktív alvási apnoe/hypopnoe szindróma
MBT	műbillentyű-thrombosis	oxLDL	oxidált alacsony denzitású lipoprotein (low density lipoprotein)
MCL1	modified chest lead 1	PAD	perifériás artériás ereket érintő betegségek (peripheral arterial disease)
MD	myotoniás dystrophia	PAH	pulmonalis artériás hypertonia
MDCT	multidetektor-soros CT	PAI	plazminogénaktivátor-inhibitor
MET	metabolikus egyútható	PASP	pulmonalis artériás systolés nyomás
MICHI	minimal invasive carotid hybrid intervenció	PAU	penetráló aortafekély (Penetrating Aortic Ulcer)
MINOCA	myocardialis infarctus non-obstruktív coronariabetegséggel (MINOCA) (Myocardial Infarction with Non-Obstructive Coronary Arteries)	PC	protein-C
		PCC	protrombinkomplex-koncentrátum
MMPG	mitralis diastolés átlaggradiens	PCI	perkután katéteres koszorúér-intervenció (percutaneous coronary intervention)
MODY	maturity onset diabetes in the youth	PCW	pulmonalis kapilláris éknyomás
mP _{PA}	pulmonalis artériás középnyomás	PCSK9	proprotein-konvertáz szubtilizin/kexin 9
MPS	mitralis prolapsus szindróma	PD	posterior descendens
MPS	myocardiumperfúziós szcintigráfia	PE	pulmonalis embolisatio
MR	mitralis regurgitáció	PEA	pulzus nélküli elektromos aktivitás
MRA	mineralokortikoid receptor antagonist	PES	pitvari extrasystole
MRA	MR-angiográfia	PESI	pulmonary embolism severity index
MR-proADM	mid-regional pro adrenomedullin	PET	pozitron emissziós tomográfia
MR-proANP	mid-regional pro atrial natriuretic peptide	PF	pitvarfibrilláció
MS	metabolikus szindróma	PFO	nyitott foramen ovale (persistens foramen ovale)
MTHFR	metiltetrahidrofolát-reduktáz	PGF	primer graftelégtelenség (primary graft failure)
MUGA	Multiple-Gated Cardiac Blood Pool Imaging	PGI ₂	prosztaciklin
MVO	microvascularis obstructio	PISA	proximal isovelocity surface area
MVT	mélyvénás thrombosis	PIT	patológiás intímamegvastagodás
MYBPC3	miozinkötő C-fehéjje	PL	posterolateralis
MYH7	béta-miozin nehéz lánc	PLE	proteinvesztő enteropathia
NASCET	North American Symptomatic Carotid Endarterectomy Trial	PM	pacemaker
NBIE	bal szívél natív billentyű infektív endocarditis	PMC	percutan mitralis ballonos commissurotomia
NIRS	near infrared spectroscopy (közeli infravörös spektroszkópia)	PMCA	plazmamembrán Ca ²⁺ -pumpa
NOAC	új típusú orális antikoaguláns (novel oral anticoagulant)	PMT	farmakomechanikus thrombectomia
NSC	neurogén stressz cardiomyopathia	PNH	paroxysmalis nocturnalis haemoglobinuria
NSTE-ACS	ST-elevációval nem járó akut coronaria szindróma	pnVT	pulzus nélküli kamrai tachycardia
NSTEMI	ST-elevációval nem járó, myocardialis infarctus	POBA	Plain Old Balloon Angioplasty
nsVT	nem tartós kamrai tachycardia (non sustained VT)	POC	ágy melletti (Point of Care)
NT-proBNP	BNP prohormon N-terminális fragmentje (N-terminal pro brain natriuretic peptide)	PPCM	peripartum cardiomyopathia
NURD	nem egyenletes rotációs disztortió (non-uniform rotational distortion)	PPG	fotopletizmográfia
NYHA	New York Heart Association	PPM	műbillentyű méretaránytalansága (patient prosthesis mismatch)
OAC	orális antikoaguláció	proBNP	proB-típusú natriureticus peptid
OAD	orális antidiabetikum	PRV	polcytaemia rubra vera
OAC	orális antikoaguláns terápia	PS	protein-S
OCT	fény kibocsátással működő éren belül használatos képalkotó eszköz (optical coherence tomography)	PSAP	pulmonalis artériás systolés nyomás
OCS	portábilis készülék (Organ Care System)	PSVT	paroxysmalis supraventricularis tachycardia
		PTA	percutan transluminális angioplastica
		PTCA	Percutaneous Transluminal Coronary Angioplasty
		PTFE	politetrafluoroetilén
		PTH	parathormon
		PVI	pulmonalis véna izoláció
		PVL	paravalvularis regurgitáció

PVRi	pulmonalis vascularis rezisztencia index	SZE	szívelégtelenség
PW	pulzatilis (PW) Doppler-módszer	SZKÉ	szívkoszorú-érbetegség
PWV	carotis femoralis pulzushullám terjedési sebesség	SZVÉ	születéskor várható átlagos élettartam (life expectancy at birth, LEB)
RA	rheumatoid arthritis	T1DM	1-es típusú diabetes mellitus
RAFT	Resynchronization-Defibrillation for Ambulatory Heart Failure Trial	T2DM	2-es típusú diabetes mellitus
RCA	jobb coronaria (right coronary artery)	TAAA	thoracoabdominalis aneurysmák
RCC	vesesejtes rák	TAC	truncus arteriosus communis
RCM	restriktív cardiomyopathia	TAFI	trombinnal aktivált fibrinolízis inhibitor
RDA	ramus descendens anterior	TAGG	thrombocytaaggregáció-gátló
REACH	Reduction of Atherothrombosis for Continued Health Registry	TAH	teljes műszív (total artificial heart)
RER	légzési hányados	TAPAS	percutaneous coronary intervention in Acute Myocardial Infarction Study)
RF	radiofrekvenciás	TAPSE	a tricuspidalis anulus sík systolés kitérése (tricuspid anular plane systolic excursion)
RHC	jobbszívfél-katéterezés	TASC	Trans-Atlantic Inter Society Consensus
RL	rheumás láz	TAVI	transzkatéteres aortabillentyű-beültetés (transcatheter aortic valve implantation)
RNV	radionuklid ventrikulográfia	TCA	triciklikus antidepresszánsok
ROPAC	Registry On Pregnancy And Cardiac Disease	TCD	transcranialis Doppler
ROSC	spontán keringés visszatérése	TCPC	total cavo-pulmonalis connexio
RQ	respirációs kvóciens	TDI	szöveti Doppler-echokardiográfia (Tissue Doppler Imaging)
RT	sugárterápia	TD-OCT	time-domain OCT
rtPA	rekombináns szöveti típusú plazminogén-aktivátor (recombinant tissue plasminogen activator)	TE	thromboembolia
RV	retroventricularis	TEE	transoesophagealis echokardiográfia
RVAD	jobb kamrát támogató eszköz (right ventricle assist device)	TEVAR	Thoracic EndoVascular Arteric Repair
RVOT	jobb kamra kiáramlási pálya	Tg	tireoglobulin
RVOTT	idiopathiás jobb kamra kiáramlási tachycardia	TGA	teljes nagyér-transzpozíció
RVP	rheumás valvulopathia	Th17	T helper 17
SAM	mitralis billentyű systolében bekövetkező anterior elmozdulása (systolic anterior motion)	TIA	transiens ischaemiás attack
SCAD	stable coronary artery disease	TICFA	thin-cap fibroatheroma
SCD	hirtelen szívhalál (sudden cardiac death)	TIMI flow	az elzáródás megnyitása után helyreálló áramlás mértékének leírása
SERCA	sarcoplasmás reticulum Ca^{2+} -pumpa	TKI	tirozin-kináz-receptor-gátlók
SERM	szelektív ösztrogén receptor modulátorok	TM	transzlációs medicina
SGLT2	sodium-glucose [co]-transporter-2	TMB	transient monocular blindness
SHA	standardizált halálozási arány	Top2	topoizomeráz-II enzim
SIHD	stable ischaemic heart disease	TOS	thoracic outlet szindróma
SIRS	nem specifikus szisztémás immunválasz (Systemic Immune Response Syndrome)	t-PA	szöveti típusú plazminogénaktivátor
SISzB	stabil ischaemiás szívbetegség	TPG	transpulmonalis grádiens
SLE	szisztémás lupus erythematosus	TPO	tireoidea-peroxidáz
SNRI	szelektív noradrenalinreuptake-inhibitorok	TR	tricuspidalis regurgitáció
SP	biztonsági populáció (Safety Population)	TSH	thyreoideastimuláló hormon
SPECT	single-photon emission computed tomography	TTE	transthoracalis echokardiográfia
sPESI	simplified pulmonary embolism severity index	TXA2	tromboxán-A2
SQTS	rövid QT szindróma	UFH	nem frakcionált heparin
SR	sarcoplasmás reticulum	u-PA	urokináz típusú plazminogénaktivátor
SSc	szisztémás sclerosis	VA	areriovenosus
SSRI	serotoninreuptake-inhibitorok	VAD	ventricular assist device
STD	ST-depresszió	VA-ECMO	venoarteriosus ECMO (extracorporalis membránoxigénátor)
STE	speckle tracking echokardiográfia	VAS	valvularis aortastenosis
STEMI	ST-elevációs myocardialis infarctus	VCAM1	vascular cell adhesion molecule 1
SU	szulfonilurea	VCF	vena cava filter
SUDEP	sudden unexpected death in epilepsy	VCO ₂	kilélegzett szén-dioxid mennyisége
SV	pulzustérfogat (stroke volume)	VE	percventiláció
SVT	supraventricularis tachycardia	VE/VCO ₂	szén-dioxid légzési ekvivalens
		VE/VO ₂	oxigénlégzési ekvivalens

XXXVIII Rövidítések

VEGF	vascularis endothelialis növekedési faktor	VSP	vena saphena parva
VES	kamrai extrasystolia	VT	kamrai tachycardia
VF	kamrafiibrilláció	VTE	vénás thromboembolia
VH	virtuális hisztológia	VV	venovenosus
VLDL	very low density lipoprotein (nagyon alacsony denzitású lipoprotein)	VV-ECMO	venovenosus ECMO (extracorporalis membránoxigenátor)
VO ₂ max	maximális oxigénfogyasztás	vWF	von Willebrand-faktor
VS	vérzéses stroke	WB	Western blot
VSD	kamrai sövény hiány (ventricularis septum defektus)	WCD	cardioverter defibrillátor mellény
VSM	vena saphena magna	WIFI	Wound Ischaemia Foot Infection